

กาหลงบุรี...สืบสานประเพณีทำขวัญข้าว...อย่างยั่งยืน

ประเพณีทำขวัญข้าว เป็นพิธีสำคัญของชาวนา เมื่อต้นข้าวแตกออกเจริญงอกงาม จึงทำพิธีขวัญข้าวเพื่อเป็นการขอบคุณและเอาใจพระแม่โพสพที่ให้ความสมบูรณ์แก่ผืนนา จังหวัดกาญจนบุรีจึงได้ร่วมกับสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรี สืบสานประเพณีทำขวัญข้าวขึ้น โดยมี นายณัฐพล วิเชียรเพริศ ผวจ.กาญจนบุรี เป็นประธานในพิธีฯ นายมนัส กาญจนคเชนทร์ นายอำเภอพนมทวน กล่าวต้อนรับ นายสาคร ภัทรกุลนิษฐ์ เกษตรจังหวัดกาญจนบุรี กล่าวรายงาน, นายประสูต โอสถีรกุล วัฒนธรรมจังหวัดกาญจนบุรี, ส.จ.บุญเลิศ คังเดช ส.อบจ.อ.พนมทวน, หัวหน้าส่วนราชการ, ผู้นำท้องถิ่น และประชาชน ร่วมพิธีเป็นจำนวนมาก ที่วัดห้วยสะพาน หมู่ 2 ตำบลหนองโรง อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี

นายสาคร ภัทรกุลนิษฐ์ เกษตรจังหวัดกาญจนบุรีเปิดเผยว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่การทำนา ประมาณ 504,400 ไร่ มีพื้นที่กระจายทุกอำเภอ อำเภอที่มีการปลูกมากที่สุด คือ อำเภอพนมทวน คิดเป็นพื้นที่ 135,162 ไร่ รองลงมาได้แก่อำเภอเลาขวัญ และห้วยกระเจา คิดเป็นพื้นที่ 91,300 ไร่ และ 87,700 ไร่ ตามลำดับ ในช่วงที่ผ่านมาชาวนาประสบปัญหาหลายประการด้วยกัน ได้แก่ปัญหาผลผลิตตกต่ำ ปัญหาวัชพืช แล้งศัตรูพืชระบาดราคาไม่แน่นอน ดังนั้นจังหวัดกาญจนบุรี โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดกาญจนบุรีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามแนวทางที่รัฐบาลกำหนด เช่น โครงการขึ้นทะเบียนเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมโครงการรับจำนำ โครงการป้องกันและกำจัดเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลโครงการพัฒนาระบบการผลิตข้าวคุณภาพดี โครงการศูนย์ข้าวชุมชน เป็นต้น ในส่วนของเกษตรกรชาวนาก็มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวด้วยตนเอง ทั้งทางตรงและทาง

อ้อม จึงทำให้เกิดประเพณีที่สำคัญๆ ได้แก่ ประเพณีทำขวัญข้าว ประเพณีสงแบก เป็นต้น โดยเฉพาะประเพณีการทำขวัญข้าวเป็นประเพณีที่งดงาม สร้างขวัญกำลังใจให้แก่ชาวนาที่มีความเชื่อ ข้าว คือ แม่โพสพ ผู้มีพระคุณต้องบำรุงขวัญและดูแลอย่างดี

นายณัฐพล วิเชียรเพริศ ผวจ.กาญจนบุรี กล่าวว่า การสืบสานประเพณีทำขวัญข้าว เป็นตำนานมาแต่โบราณ กาลของชาวไทยโดยเฉพาะอำเภอพนมทวน มีวิถีชีวิตผูกพันกับอาเซียนในการปลูกข้าวโดยทั่วไป ความเข้มแข็งกลายเป็นเรื่องที่ดีของ สังคม เพราะการทำพิธีต่างๆ ที่ร่วมมือจากพ่อแม่พี่น้องประชาชนทุกหมู่เหล่ามาร่วมทำสิ่งดีๆ สิ่งเหล่านี้จะสะท้อนความกตัญญูรู้คุณ ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงามใน ชีวิต ความเอื้ออาทร ความกตัญญูรู้คุณจะอยู่ในจิตสำนึก ของคนที่ว่า 'ชนชาติไทย เหนือกว่าชาติอื่น' คือ ความเป็นไทย ซึ่งเป็นวิถีชีวิตจริงของชาวนาพนมทวน เพราะมีพื้นที่ในการปลูกข้าว ปัจจุบันมีประมาณ 135,000 ไร่ สามารถผลิตข้าวหล่อเลี้ยงชาวเมืองกาญจนบุรีได้และไปขายในพื้นที่อื่นๆ

ที่อุดมในจังหวัดกาญจนบุรี และมีโรงสีต่างๆ ได้รับความร่วมมือประเพณีการทำขวัญข้าวเป็นการแสดงความกตัญญูรู้คุณ ขอบคุณและขอขมาลาโทษพระแม่โพสพ ทั้งนี้คนที่มีนโยบายว่าจะให้การท่องเที่ยวสอดคล้องรับวิถีทัศน์ของจังหวัดซึ่งเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ประเพณีการทำขวัญข้าวจะเป็นจุดขายในวิถีชีวิตของความเป็นไทย นีคือวิถีชีวิตจริงๆ ไม่ได้สร้างสรรค์กันขึ้นมา มีประเพณีตกทอดมาเป็นหลายปี ฉะนั้นจะทำสิ่งเหล่านี้และขยายให้เป็นการท่องเที่ยวในรูปแบบวิถีถิ่นของ ททท. นอกจากเป็นสิ่งที่ดีงาม เป็นทุนทางสังคมที่ชาวไทยต้องดำรงไว้ ต่อไปก็จะเป็นโอเมคีย์ที่อยู่ตามครัวเรือนของเกษตรกรคนกับทุกภาคส่วนจะดำรงไว้และขยายไปสู่พ่อแม่พี่น้องผู้ที่สนใจไม่ว่าชาวไทยหรือชาวต่างชาติ จังหวัดกาญจนบุรีเป็นจังหวัดท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาอย่างมากมาย ถือเป็นสิ่งที่ดีงาม และสะท้อนให้เห็นการเป็นเจ้าบ้านที่ดีของกาญจนบุรี

การจัดงานสืบสานประเพณีทำขวัญข้าวจังหวัดกาญจนบุรี นอกจากจะเป็นประเพณีที่งดงามแล้ว ยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ให้แก่เกษตรกรชาวนา ที่มีความอดทน มุ่งมั่น ในประกอบอาชีพอย่างสุจริต และควรได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่า

'น.ส.ภริตา สายแก้ว/รายงาน'

